

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

**CİNSİYET EŐİTLİĐİ ODAĞINDA
GELECEĞİN İNSANA YAKIŞIR İŞLERİ
YAKLAŐIMININ DESTEKLENMESİ İÇİN
TEKNİK YARDIM PROJESİ**

Geleceğin Meslekleri: Yeni Beceriler ve Yetkinlikler

çalışmanın

geleceği

Gamze TOKMAN

İNSAN KAYNAKLARININ
GELİŐTİRİLMESİ
PROGRAM OTORİTESİ

WEglobal

T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Sunumun İçeriği

- Geleceğin Meslekleri ve alışma Biçimleri
- Teknolojik Değişim ve Beceri Kazanma
 - En ok Hangi Yetenekler Değişecek?
 - Yeni ağa Yeni Beceriler
 - Yeni Teknolojiler Nelerdir?
 - Yeni Meslekler
- Otomasyonun Kadınlar ve Erkekler zerindeki Etkisi
 - Kadınlar Hangi Meslekleri Tercih Ediyor?
 - Yeşil İşler
- SONUÇ

Geleceğin Meslekleri
Nelerdir?

- **Üniversitede okuduğunuz bölüm size kaç farklı meslek sunuyor?**
- **Gelecekte öne çıkacak meslekler neler olacak?**
- **Geleceğin mesleklerinden en çok aranacak nitelikler neler olacak?**

#SheMakes.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Geleceğin Meslekleri ve alışma Biçimleri

İçin geleceği kavramı, 21. yüzyılda meydana gelen küreselleşme, dijitalleşme, nüfus patlaması ve diğer mega eğilimlerin, sosyal ve ekonomik yaşama, dolayısıyla çalışma yaşamına köklü değişiklikler getirmesi sonucunda değişen ve gelişen dinamiklerin bütünüdür.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Geleceğin Meslekleri ve alışma Biçimleri

Geleceğin Meslekleri Nasıl Olmalıdır?

- ✓ Dijitalleşme ve otomasyonun çalışma hayatında varlığını arttırmasını,
- ✓ İnsana yakışır iş,
- ✓ Esnek alışma biçimlerini,
- ✓ Göçmen ve mülteci haklarını,
- ✓ İş kalitesini,
- ✓ Becerilerin yenilenmesini,
- ✓ Çevreye duyarlı işgücü politikaları,
- ✓ Sosyal diyalog alanlarında köklü bir değişim ve dönüşümü içermelidir.

14.Bölüm

Platform Çalışma Nedir?

Platform temelli işler, teknoloji sayesinde fiziksel altyapıya ve varlıklara olan gereksinimin ortadan kalkması ve artık çok düşük maliyetlerle platformların kurulabilmesi.

Alışveriş merkezlerinin alıcılarla satıcıları bir araya getirmesi, gazetelerin reklam verenlerle okuyucuları birleştirmesi gibi....

Apple, Google, Microsoft, Amazon ve Facebook hepsi platform temelli şirketler.

Platform Çalışmanın Olumlu Yönleri

Yeni çalışma biçimlerinden **platform çalışmanın** giderek yaygınlaşması hiç kuşkusuz kadınların çalışma durumlarını da etkilemektedir.

Platform Çalışmanın

- ✓ kadınların iş gücüne katılımlarını artıracığı,
- ✓ çalışma saatlerini ve işlerini organize edebilmede daha kolaylık yaratacağı,
- ✓ kadınlar açısından iş ve aile yaşamını uyumlaştırma konusunda destek olacağı yönünde düşünenler bulunmaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Platform alışmanın Olumsuz Yönlere

Ev içi işlerin ve bakımın yerine getirilmesi konusunda yükün kadınların omuzlarında olması, onları mesleki sorumluluklarını yerine getirmede çoğu zaman dezavantajlı duruma getirmektedir.

Platform çalışmanın kapsadığı işlerde de kadınların ve erkeklerin istihdam edildikleri işler farklılaşmaktadır. **Kadınlar çoğu zaman daha düşük ücretli ve düşük güvenceli işlerde yoğunlaşırken, erkekler yazılım geliştirme gibi daha yüksek iş özerkliği olan belirli platform işlerinde yer almaktadır.**

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Platform alışmanın Olumsuz Yönleri

AB'ye ye Devletlere göre farklılık gösterse de birçok platform çalışanı sosyal haklardan yoksundur.

Çalışanların önemli bir bölümünün sağlık yardımlarına, işsizlik deneklerine, aile yardımlarına, ücretli izinlere ya çok az erişimi vardır ya da hiç yoktur.

Doğum ve ocuk bakımı ile bağlantılı sosyal korumaya erişim eksikliği, kadınların istihdamda kalma kabiliyetini sınırlandırdığı ve ücretsiz bakım sorumluluklarının daha eşit paylaşımını engellediği için güçlü bir cinsiyet ayrımcılığı boyutuna da sahiptir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Teknolojik Değişim ve Beceri Kazanma

Avrupa nüfusunun **%50'si temel dijital becerilerden yoksun** ve neredeyse üçte biri neredeyse hiçbir dijital beceriye sahip değildir.

İşverenlerin ise %40'ı beceri eksikliği nedeniyle açık pozisyonları doldurmakta zorluk çekerken;

Üniversite mezunlarının %30'u iş hayatında üniversitede edindikleri becerilere gereksinim duymamaktadır.

İşverenlerin yarısından fazlası yeni mezunların yeterli beceriye sahip olduğunu düşünmemekte...

Çalışanların %37'si mevcut işlerinde sahip oldukları yeterlilikleri kullanamadıklarını belirtmekte...

En Çok Hangi Yetenekler Değişecek?

1. Karmaşık Problem Çözme
2. Eleştirel Düşünce
3. Yaratıcılık
4. İnsan Yönetimi
5. Başkalarıyla Koordinasyon
6. Duygusal Zekâ
7. Muhakeme Etme-Karar Verme
8. Hizmet Yönetimi
9. Müzakere
10. Bilişsel Esneklik

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Yeni ağa Yeni Beceriler

- ✓ Öğrenmeyi öğrenmek
- ✓ Hızlı ve akılcı okuma
- ✓ Not alma
- ✓ Bilgi analizi
- ✓ Modellerin belirlenmesi ve trend eğilimleri
- ✓ Yazılı ve sözlü iletişim
- ✓ Teknolojiyi anlama ve kullanma
- ✓ Kültürel farkındalık ve duyarlılık

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Yeni ağa Yeni Beceriler

- ✓ lkemizde 2030 yılında otomasyon oranının %20-25 arası olacağı tahminine göre yapılan projeksiyonda makine operatörlüğü gibi evre işleri, ofis işleri, müşteri hizmetleri, inşaatçılık gibi işlerde iş kayıplarının daha çok yaşanacağı öngörülmekte...
- ✓ Yaşanacak iş kayıplarına rağmen dijitalleşme ve otomasyonla birlikte verimliliğin artması, artan yatırımlar ve servis sektöründeki gelişmelerle birlikte 2030 yılına kadar 3 milyondan fazla yeni için ortaya çıkacağı, Türkiye işgücü piyasasının bu değişime uyum sağlayacağı öngörülmekte...

Yeni Meslekler

Sosyal Bilimler Alanında

- ✓ Bilgi ve Belge Yönetimi
- ✓ Bilişim Hukuku
- ✓ Deniz Hukuku
- ✓ Eğitimde Dijitalleşme
- ✓ Göç Çalışmaları
- ✓ Kamu Maliyesi
- ✓ Milletlerarası Hukuk - Müzecilik
- ✓ Okul Öncesi Eğitim
- ✓ Özel Eğitim
- ✓ Sağlık Ekonomisi
- ✓ Siyaset Psikolojisi
- ✓ Siyasi Coğrafya
- ✓ Somut Olmayan Kültürel Miras
- ✓ Taşınabilir Kültür Varlıkları Koruma ve Onarım
- ✓ Uluslararası Güvenlik ve Terör

Ş'TE GELECEK

görüşler, öngörüler, beklentiler

Hacer Boyacıoğlu

TÜRK METAL

Yeni Meslekler

<https://www.youtube.com/watch?v=iG2iy35vhMo>

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Yeni Meslekler

Yeşil Ekonomi Alanında

- ✓ Metan Gazı Üretim Sistemi Teknisyeni
- ✓ Rüzgâr Türbini Servis Teknisyeni
- ✓ Biyoyakıt İşleme Teknisyeni
- ✓ Güneş Enerjisi Tesisat Yöneticisi
- ✓ Su Kaynakları Uzmanı
- ✓ Rüzgâr Enerjisi Proje Uzmanı
- ✓ Sürdürülebilirlik Uzmanı
- ✓ Çöp ve Geri Dönüşümlü Malzeme Toplayıcısı
- ✓ Orman Yangını Önleme Uzmanı
- ✓ Su/Atık Su Mühendisi

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Geleceğin Mesleklerinde STEM Alanındaki Bölümlerin n Plana ıkacağı Gzlemleniyor....

Fen (science), teknoloji (technology), mühendislik (engineering), matematik (mathematics) disiplinlerinin birbiriyle bağlantılı ele alındağı yaklaşım olan STEM'e son dönemde **bir de 'sanat (art)' eklenerek STEM+A akımı ortaya çıkmaktadır.**

Almanya, Hollanda, İngiltere, Polonya, in ve Güney Kore gibi ülkelerin niversiteleri STEM+A alanında oldukça nde gidiyorlar.

Yeni Teknolojiler Nelerdir?

1. Büyük veri ve analizi
2. Robot teknolojileri
3. Nesnelerin interneti
4. Bulut bilişim
5. Yapay zekâ, sanal gerçeklik, artırılmış gerçeklik
6. Eklemeli üretim (örneğin 3 boyutlu baskı)
7. Siber güvenlik
8. Yatay/dikey yazılım entegrasyonu
9. Mobil ve internet teknolojileri
10. Sektörel çözümler
11. Blockchain teknolojiler
12. Akıllı teknolojiler

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Otomasyonun Kadınlar ve Erkekler zerindeki Etkisi

Uluslararası Para Fonu (IMF) tarafından 2018 yılında otomasyonun cinsiyete dayalı etkileri üzerine yapılan araştırması, **erkeklerin %9'**una kıyasla, çalışan **kadınların yaklaşık %11'inin işini kaybetme riski altında olduğunu** belirledi.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Otomasyonun Kadınlar ve Erkekler Üzerindeki Etkisi

“Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Endeksi 2020: Dijitalleşme ve Geleceğin Meslekleri” temalı **Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Endeksi 2020 Raporu**; dijitalleşmenin kadın ve erkeklerin çalışma yaşamları üzerine özel olarak odaklanmakta ve

kadınların, işlerini robotlarla değiştirme riskinin biraz daha yüksek olduğunu, yapay zekâ, uzay araçları, optik fiberler, lazerler ve mikroçipler gibi yüksek teknoloji ürünlerin geliştirilmesinde yeterince **temsil edilmediğini** ortaya koymaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Otomasyonun Kadınlar ve Erkekler zerindeki Etkisi

Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) alanındaki büyümeye rağmen Avrupa iş gücü piyasasında BİT ile ilgili alanlardan **mezun olanların** sadece %20'si **kadın** ve BİT alanı ile ilgili işlerde **alışan kadınların** payı ise %18'dir.

Toplumsal cinsiyet aralığının/açığının fazla olduğu bir alan da yeni dijital teknolojilerin yaratılması ve geliştirilmesini kapsayan yüksek teknoloji ağırlıklı sektörlerdir ki buralarda **alışan bilim insanları ve mühendislerin** daha **ok erkek** olmasından kaynaklı cinsiyet eēitsizliđi söz konusudur.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Otomasyonun Kadınlar ve Erkekler zerindeki Etkisi

Erkeklerle karşılaştırıldığında **kadınların daha düşük eğitim seviyesine** sahip olmaları, dijital becerilerini geliştirmelerinde bir engel olarak görülmektedir.

Yaş durumu, cinsiyet eşitsizliği özellikle hayat boyu öğrenmeyle ilgili olarak yeniden beceri kazandırma veya beceri geliştirmeyi olumsuz etkileyebilmektedir.

Hatta olumsuz **toplumsal cinsiyet kalıp yargılar**, çoğu zaman kadınları BİT ile ilgili alanlarda eğitim almaktan caydırmaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Kadın Odağından Bakarsak

2020 yılında AB yesi Devletlerin tüm ekonomik sektörlerde borsada işlem gören en büyük şirketlerinin kurullarında kadınların oranı ortalama olarak %29'a ulaşmasına rağmen, en üst pozisyonlar hala gök büyük ölçüde erkekler tarafından temsil edilmektedir.

Yönetim kurulu sandalyelerinde kadın temsili %8'lerde, CEO oranı da yine %8'lerde gerçekleşmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Kadınlar Hangi Meslekleri Tercih Ediyor?

TÜİK'in 2021 yılı verilerine göre çalışan kadınların oranı %26,3. Kadınların en çok tercih ettiği iş alanı ise sağlık sektörü....

Tıp ve Sağlık Bilimlerinde kadın mezunların oranı %63,4.

Hemşirelik

Doktorluk

Eczacılık

Öğretmenlik

Mimarlık

Bankacılık/Finans Sektörü

Avukatlık/Hukuk Sektörü

Araştırma Görevlisi/Akademik Kariyer

Hosteslik/Kabin Memurluğu

Kadın Odağından Yeşil İşler

Geleneksel olarak, yeşil işler biyolojik çeşitlilik, doğa koruma, çevresel danışmanlık, atıkların imhası ve kirlilik kontrolü gibi alanlarda çevrenin sürdürülebilirliğine, korunmasına ve gelişmesine katkı sağlayan işleri belirtmek için kullanılmıştır.

Son dönemde yeşil işlere yenilenebilir enerji, kaynak ve enerji etkin üretim, düşük karbonlu ulaşım yakıtları, iklim değişikliği danışmanlığı ve karbon finansmanı sektörlerindeki düşük karbonlu işler de dahil edilerek, bu kavram genişletilmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Kadın Odağından Yeşil İşler

Ekosistemin ve Biyolojik Çeşitliliğin Korunması

Düşük Enerji, Malzeme ve Su Tüketimi

YEŞİL İŞLER

Düşük Sera Gazı Emisyonu

Düşük Atık ve Su Kirliliği

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Kadın Odağından Yeşil İşler

İngiltere’de yapılan bir çalışmada, özellikle düşük karbonlu inşaat (%14) ve imalat (%20) gibi büyüyen yeşil sektörlerde kadın istihdam olasılığının düşük olduğunu ve kadınların, cinsiyet temelli mesleki ayrımcılık nedeniyle, gelecekte de bu sektörlerden dışlanabileceklerini öngörülmektedir.

Kadınların işgücü piyasasındaki varlığı, kısmi süreli çalışmanın kapsamı ile yakından ilişkilidir.

İnşaat ve imalat sektörlerinde kısmi süreli ve esnek istihdam olanaklarının kısıtlı olması, birçok kadının bazı düşük karbonlu sektörlerdeki yeşil işlerden dışlanmalarına sebep olmaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Kadın Odağından Yeşil İşler

2030 yılına kadar, yenilenebilir enerji, orman koruma ve rehabilitasyon, su ve sanitasyon altyapısı, yeşil konut ve çevre düzenlemesi gibi sektörlerde veya alanlarda **dünya çapında 20 milyon yeni yeşil iş yaratması beklenmektedir.**

Ancak, yeşil ekonominin bazı alanları, sunulan iş imkânları nedeniyle büyük ölçüde kadınlara kapalıdır.

Örneğin; kadınlar teknik personelin %6'sından ve üst düzey yöneticilerin %1'inden daha azını oluşturdukları enerji sektöründe ikincil konuma itilmişlerdir. Ayrıca, kadınlar küresel inşaat işlerinin %9'undan daha azında çalışmaktadırlar ve yaptıkları işler daha çok idari ve sekreterlik işleridir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

SONUÇ

Dijital Alanda Gelişmelerin Meslekler ve Yetkinliklere Yansıması

- ✓ İleri teknolojileri de getirdiği için inovasyonları artıracak ekosistemler önem kazanacak.
- ✓ İhtiyacın mesleklere yansıtılması gerekecek.
- ✓ Toplumsal farkındalık yaratılması gerekecek.
- ✓ Adapte olabilme yeteneği önem kazanacak.
- ✓ Yetenek haritası hazırlanması daha önem kazanacak ve bireyler becerilerine göre kanalize edilecek.
- ✓ Tüm çalışanlar mesleklerine bakılmaksızın minimum düzeyde teknoloji okuryazarı olacak.
- ✓ Meslek içi rekabet artacak. Bazı mesleklerde bu daha ciddi boyutlarda olacak. (Örneğin, ABD'deki doktor Türkiye'de robotla ameliyat edecek)

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Ne Yapılmalı?

Çok az kadın yüksek teknoloji endüstrilerde, araştırma ve inovasyonla uğraşıyor. Burada, kadınlar işe alındıklarında bile, toplumsal cinsiyete dayalı ön yargılarla ve cinsiyetler arası ücret farkı ile yatay ve dikey ayrışmaya katkıda bulunan iş-yaşam dengesi sorunlarıyla karşı karşıya kalıyorlar.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Ne Yapılmalı?

1. Geleneksel iş gücü piyasasında var olan cinsiyete dayalı **ücret eşitsizliği** ve **cinsiyet ayrımcılığı** ile mücadele politikaları uygulanmalıdır,
2. Cinsiyete ve diğer gerekçelere dayalı **ayrımcı uygulamalar** önlenmelidir,
3. Ebeveyn izni ve prim ödemeli emeklilik programları gibi cinsiyet eşitliği için çok önemli olan **sosyal koruma ve sosyal güvenlik haklarına** erişebilir olmalıdır,
4. Esnek çalışma düzenlemeleri çalışanların **iş-yaşam dengesi** ihtiyaçlarını karşılamalıdır,
5. Ev hizmetlerine yönelik hızlı talep artışını karşılayan grup olan göçmen kadınlar gibi en savunmasız **çalışanlar insana yakışır çalışma koşullarına** sahip olmalıdır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

**iKG
PRO**

İNSAN KAYNAKLARININ
GELİŐTİRİLMESİ
PROGRAM OTORİTESİ

WEglobal

**T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIğI**

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

TEŐEKKÜRLER EDERİZ.

Çalışmanın

geleceği

**iKG
PRO**

İNSAN KAYNAKLARININ
GELİŐTİRİLMESİ
PROGRAM OTORİTESİ

WEglobal

**T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIğI**